

P.Z.E. br. 99/2

HRVATSKI SABOR

Zastupnica Marija Selak Raspudić

Zagreb, 29.09.2021. godine

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Amandmani na Konačni prijedlog zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilje, drugo čitanje, P. Z. E. br. 99.

Temeljem članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora zastupnica Marija Selak Raspudić podnosi amandmane na Konačni prijedlog zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilje, drugo čitanje, P. Z. E. br. 99.

Amandman 1.

ČLANAK 3.

U članku 3. stavku 1. točka 3. se briše.

Obrazloženje:

Ovaj pojam ne postoji u niti jednoj od postojećih EU direktiva koje reguliraju područje sjemenarstva - marketinških direktiva. Zakon o sjemenu odnosi se isključivo na komercijalnu upotrebu i tržište sjemenom. Prijedlog Zakona regulira sjeme s poljoprivrednog gospodarstva koje istovremeno izričito zabranjuje stavljati na tržište. Zbog toga ovaj pojam i sve odredbe koje se na njega odnose treba brisati. Poljoprivrednici ne obavljaju djelatnost „poslovnog iskorištavanja sjemena” za proizvodnju sjemenskog materijala za tržište, već samo djelatnosti

poljoprivredne proizvodnje u svrhu stavljanja na tržište uzgojenih proizvoda (hrane), te se stoga djelatnosti uzgoja sjemena s poljoprivrednog gospodarstva niti na koji način ne mogu poistovjetiti s djelatnošću sjemenarskih poduzeća.

Ministarstvo poljoprivrede je u odgovoru na reagiranje udruga napisalo:

“Novim nacrtom Zakona o sjemenu predlaže se uvođenje novog pojma sjeme s poljoprivrednog gospodarstva za tzv. "tavanušu.“ U izjavama za medije navedeno je da se time "uvodi red" i uređuje "siva zova" uzgoja sjemena na gospodarstvu za vlastite potrebe.

Uzgoj sjemena za vlastite potrebe na gospodarstvu i slobodan izbor sorata ili lokalnih populacija pa čak i razmjena takvog sjemena među proizvođačima nije siva zona. Ono je prepoznato međunarodnim ugovorima, deklaracijama, strategijama i studijama kao osnovno pravo svakog proizvođača koje je posebno važno u uvjetima kriza klimatskih promjena, epidemija i prirodnih katastrofa s kojima se nosimo.

Tavanuša nije stručni pojam nego pogrdni naziv pa ga je teško stručno odrediti. Odnosi se na zaraženo, neočišćeno i nekvalitetno sjeme žitarica koje su proizvođači sami uzgojili od sjemena sorata zaštićenih pravima oplemenjivača i nisu platili naknadu oplemenjivaču. Tema sjemena s obiteljskog gospodarstva međutim, značajno je kompleksnija i ne može se sve sjeme koje poljoprivrednici uzgajaju za svoje potrebe jednostavno proglasiti "tavanušom" i zabraniti. Prema nekim procjenama čak polovinu sjemena žitarica koje koriste poljoprivrednici Europe čini sjeme koje poljoprivrednici sami proizvode. Nema osnove unošenja pojma u zakon koji se odnosi na jednu skupinu usjeva tj. žitarice - jer u kontekstu koji ovaj zakon predlaže ono znači ograničenje za apsolutno sve druge skupine usjeva koji se uzgajaju.

Amandman 2.

ČLANAK 12.

U članku 12. stavku 1. točka 5. alineja a) briše se.

Obrazloženje:

Ako je dovoljno da proizvođač posjeduje strojeve za čišćenje i kalibriranje sjemena, cilj takve dorade nije smanjenje karantenskih biljnih bolesti što se navodilo kao glavni argument uvođenja takvog propisa, nego smanjenje širenja korova i sjetva kvalitetnijeg sjemena što ne bi trebalo nametati kao obvezu.

Amandman 3.

ČLANAK 17.

U članku 17. stavku 3. alineja 5. briše se.

Obrazloženje:

Uredba (EZ) br. 1768/95 o oplemenjivačkim pravima na biljnu sortu Zajednice te prateći dokumenti koji ju nadopunjuju, definiraju mala gospodarstva kao ona na kojima se predmetne kulture (žitarice, krmno i industrijsko bilje) proizvode na površini većoj od one koja je potrebna za proizvodnju 92 t žitarica, a to je značajno više od 7ha. Zakonom nije jasno definirano odnosi li se odredba na ukupnu površinu na kojoj gospodarstvo proizvodi navedene kulture ili isključivo na površinu koja je zasijana usjevom iz vlastitog sjemena. Potrebno je dodatno pojašnjenje da se radi o količinama pojedine kulture iz vlastitog sjemena kako u praksi ne bi došlo do različitih tumačenja i nelogičnosti provedbe.

Amandman 4.

ČLANAK 18.

U članku 18. mijenja se stavak 4. koji glasi:

„Dobavljač sjemena registriran za doradu smije dorađivati naturalno sjeme ako je za to sjeme izdan zapisnik o službenom nadzoru i uvjerenje o priznavanju usjeva.“

Obrazloženje:

Smatram potrebnim iz zakonske odredbe izostaviti odredbu da je potrebno posjedovati dokument o porijeklu sjemena s poljoprivrednog gospodarstva budući to proizvođačima stvara dodatne i nepotrebne troškove i administrativne obveze.

Zastupnica Marija Selak Raspudić

